

Vodič za postupanje s otpadom

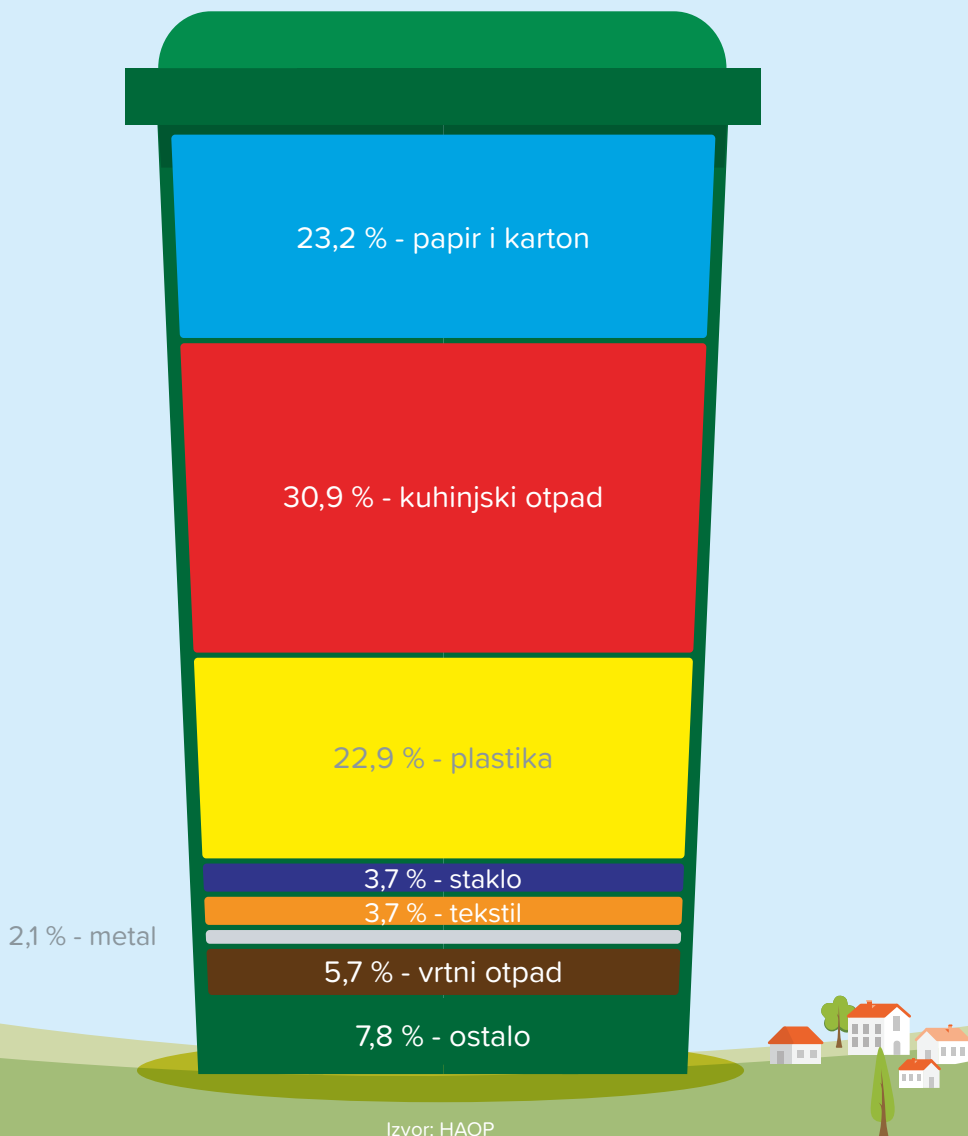
VIŠKOVO
RECIKLIRA

Iskorištavamo korisne sirovine, štitimo okoliš,
čuvamo i stvaramo zelena radna mjesta

OVAKO IZGLEDA PROSJEČNA KANTA ZA OTPATKE.

PROMIJENIMO TO!

1. UVOD

Glavni cilj koji se želi postići provedbom projekta „Viškovo reciklira“ je **Izgradnja svijesti mještana I gospodarstvenika Općine Viškovo o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom, s posebnim naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, pravilno odvajanje otpada u kućanstvima, kućno kompostiranje i ponovnu uporabu predmeta** što će u konačnici rezultirati smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagališta.

Navedeno je u skladu sa Specifičnim ciljem 6i1 Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ te ciljevima definiranim Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017.-2022.

Jesmo li svjesni kako svojom svakodnevnom aktivnošću postajemo odlučujući faktor u mijenjanju okoliša? Naime, zbog tehnološkog napretka i razvoja gospodarstva koji uvjetuju pretjeranu, često i neracionalnu potrošnju, zanemarujemo vlastiti utjecaj na okoliš.

Navikli smo na činjenicu da jednostavno uzimamo sirovine iz prirode kao da je njihova količina neograničena, a zatim od njih stvaramo proizvode od kojih čak **80%** njih bacimo nakon samo jedne upotrebe! Tako iscrpljujemo vrijedne resurse i energiju, a stvaramo - smeće.

Kako bi zaustavili te negativne trendove, zaštita okoliša i prirode postaje presudna za budući održivi napredak. Uz promjenu zakonodavstva i uvođenje zelenih tehnologija, potrebno je poduzimati odlučne mjere i na ostalim razinama jer samo tako možemo očuvati resurse o kojima ovisimo.

Zato, počnimo od nas samih - usvojimo nove navike koje vode prema odgovornom ponašanju prema otpadu i poduzmimo sami mjere kako bi gospodarenje otpadom postalo što učinkovitije. Tako štedimo vrijedne sirovine, čuvamo prirodu, stvaramo nova radna mjesta i činimo naše Viškovo čišćim i ugodnijim za život!

2. RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

OTPAD je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Ali, nije sav otpad smeće!

Integralni sustav gospodarenja otpadom temelji se na smanjivanju količina proizvedenog otpada na mjestu njegovog nastanka, iskorištavanju vrijednih sastojaka u materijalne i/ili energetske svrhe te trajnom odlaganju uz strogu primjenu važećih propisa. Zasnovan je na hijerarhijskom konceptu postupanja s otpadom.

Na vrhu reda prvenstva nalazi se najpoželjniji način postupanja s otpadom, a na dnu najmanje poželjan.

3. SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

ŠTO VI MOŽETE UČINITI?

- 1** Prilikom nabave novih stvari ili proizvoda, razmislimo jesu li nam zaista potrebni – naročito ako ih mislimo upotrijebiti samo jednom.
- 2** Razmislimo kako stvar, koju više ne želimo, popraviti ili obnoviti kako bi je mogli koristiti mi ili netko drugi.
- 3** Predmetima osmislimo novu namjenu, a ako neku stvar zaista ne želimo ili ne trebamo, ona predstavlja otpad koji možemo odvojiti i omogućiti da se reciklira.
- 4** Prestanimo bacati pomiješani otpad kao smeće – promjenom te loše navike možemo uštediti na sirovinama i energiji, čuvati i otvarati radna mjesta te osigurati čist i zdrav okoliš.

List papira moguće je reciklirati četiri do šest puta prije nego što se raspadne

Staklo se može beskonačno reciklirati i ponovno koristiti!

USVOJITE ISPRAVNU NAVIKU!

Želite li na ispravan način postupati s otpadom koji svakodnevno nastaje u našim kućanstvima, morate ga odvojeno sakupljati, to jest odvojiti otpad prema njegovoj vrsti kako bi se olakšala obrada, ili kako biste ga pravilno pripremili za daljnje postupke oporabe.

ODVOJIMO OTPAD

Čak **82% komunalnog otpada** u Hrvatskoj bacamo na odlagališta kao pomiješano i neiskoristivo smeće. Promijenimo naviku: **odvojimo otpad** već u svom kućanstvu kako bismo ga mogli ponovo uporabiti, kompostirati ili pripremiti za daljnju preradu – tako smanjujemo rizik za onečišćenje okoliša, štedimo energiju i doprinosimo učinkovitom gospodarenju otpadom u Lijepoj našoj!

Od plastike se mogu izrađivati odjevni predmeti, igračke, nova ambalaža, a aluminij i čelik bez obzira na to koliko se puta recikliraju ne gube svoja svojstva. Ostaju jaki i izdržljivi

SPRIJEČIMO NASTANAK OTPADA OD HRANE

Pravilnom brigom o korištenju namirnica sprječavate nastanak otpada od hrane i smanjujete količinu otpada koji nastaje u kućanstvu, štedite novac i energiju te pomažete očuvati okoliš i učiniti ga ugodnijim mjestom za život.

ZNATE LI DA...

Više od 30% od ukupne količine otpada u našim kućanstvima čini bio-otpad, odnosno otpad od hrane?

U KUPOVINU KRENITE S PLANOM I POPISOM

Isplanirajte obroke za cijeli tjedan: provjerite namirnice koje već imate, a potom napravite popis preostalih potrebnih namirnica koji ponesite sa sobom u kupnju.

Ne kupujte kada ste gladni, jer ćete u tom slučaju kupiti više nego što vam je potrebno.

Kupujte voće i povrće koje nije unaprijed pakirano. Tako možete kupiti upravo onoliko koliko trebate i nećete stvarati otpad.

Šoping plan za svaki dan!

PONOVNA UPORABA

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni, ali i ponovno korištenje proizvoda kojima se, uz malo kreativnosti, može pronaći neka druga namjena. Time se izbjegava odbacivanje proizvoda nakon njegove primarne upotrebe. Pri tome je poželjno proizvod koristiti u istom obliku, bez prethodne obrade.

Ponovna uporaba proizvoda je druga najbolja opcija u gospodarenju otpadom!

Zato, nakon što nam neki predmet više ne treba, prvi korak koji svatko od nas može napraviti jest razmisliti kako taj predmet možemo ponovno upotrijebiti.

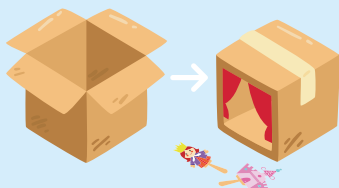
Pronađimo iskorištenim stvarima novu namjenu

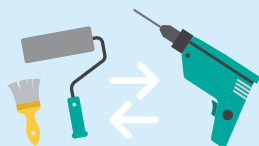
Provjerimo možemo li popraviti neispravne uređaje

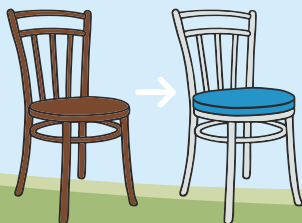
Uništenu obuću pokušajmo popraviti

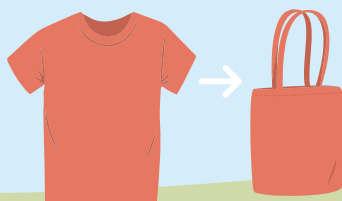
Od iskorištene ambalaže napravimo kreativne igračke za djecu

Posudimo ili razmijenimo alat umjesto da kupujemo novi

Obnovimo stari namještaj

Staru odjeću prekrrojimo, od nje izradimo ukrasne predmete, ili je poklonimo

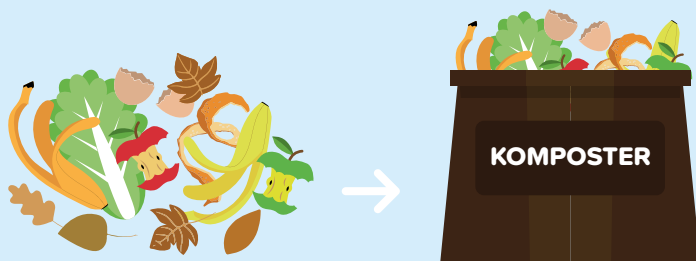
KOMPOSTIRAJTE

Pretvorite ostatke od pripreme hrane u kompost. Kompostirati možete u vrtnim komposterima ili u malim kućnim komposterima koje možete smjestiti na balkon. Tako ćete nakon nekoliko mjeseci imati bogat i dragocjen kompost za svoj vrt ili kućne biljke, a ujedno ćete smanjiti količinu otpada u svojoj kanti za otpad.

ZAŠTO KOMPOSTIRATI?

Biootpad čini preko 30% ukupnog otpada u kućanstvu. Kompostiranjem biootpada možemo smanjiti količinu kućnog otpada za trećinu, a ujedno dobiti kvalitetan humus za biljke.

Kompostiranjem biootpada nastaje vrijedan humus koji poboljšava strukturu tla, osigurava hranjive tvari, povećava otpornost biljaka na nametnike i bolesti te poboljšava regulaciju vlage u tlu zbog čega je smanjena potreba za zalijevanjem.

Odvojite biootpad

Preradite u kompost

ŠTO KOMPOSTIRATI?

Biootpad bogat UGLJIKOM:
pokošena trava, lišće, uvelo cvijeće, korov, usitnjeno granje, pepeo drvenog ugljena ili drva...

Biootpad bogat DUŠIKOM:
sirovi ostaci povrća, kora krumpira, ostaci voća, kora agruma (usitnjena), talog kave, ostaci čaja, ljuske jaja...

NE KOMPOSTIRATI: osjemenjeni korovi, lišće oraha, bolesne biljke, otpaci kuhanih jela (privlače štakore), meso, kosti, velike količine novinskog papira, časopisi u boji, pelene, izmet, ostaci duhana, sadržaj vrećica iz usisavača i pepeo kamenog ugljena.

DA

NE

4. RECIKLAŽNO DVORIŠTE VIŠKOVO

Reciklažno dvorište Viškovo nalazi se u Radnoj zoni Marinići. **Korištenje dvorišta je omogućeno samo stanovnicima Općine Viškovo**, uz predočenje osobne iskaznice. Na istome se besplatno zbrinjavaju vrijedne sirovine koje se mogu ponovo upotrijebiti ili reciklirati, kao i razne problematične vrste otpada iz kućanstva.

U reciklažnom dvorištu **nije dozvoljeno** zbrinjavanje i odlaganje otpada od strane tvrtki, obrtnika, pojedinaca i drugih pravnih subjekata koji obavljaju djelatnost te su dužni otpad odlagati i zbrinjavati putem ovlaštenih prikupljača otpada. Unaprijed razvrstani otpad u reciklažnom dvorištu mještana Viškova – vlasnik otpada, sam odlaže u označene spremnike prema svakoj vrsti otpada.

RADNO VRIJEME RECIKLAŽNOG DVORIŠTA:

- utorak i četvrtak od 17 do 20 sati
- srijeda i subota od 9 do 13 sati

Informacije na tel. 051 445 760, fax 051 445 761

ŠTO JE MOGUĆE ZBRINUTI?

Moguće je zbrinuti otpadni papir i karton, otpadni metal, otpadno staklo, otpadna plastika, otpadni tekstil, krupni otpad, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema. Ujedno je moguće odložiti problematičan otpad iz kućanstva: otpadna ulja i masti, fluorescentne i štedne žarulje, sredstva za čišćenje, kiseline, lužine, otapala, ambalaža od opasnih tvari, metalna ambalaža pod tlakom, boje i slično, otapala, kiseline, lužine, deterdženti.

Osim toga, mještani mogu zbrinuti i otpadne tonere, otpadne gume kao i građevni otpad iz kućanstva, odnosno samo onaj koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kilograma u šest uzastopnih mjeseci. To su primjerice: beton, cigle, crijep/pločice i keramika te ostaci građevinskih materijala nastali od manjih rušenja ili adaptacija kuća.

5. KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD I ZELENI OTPAD

Krupni (glomazni) otpad i zeleni otpad fizičkih osoba iz kućanstava u ukupnoj godišnjoj količini do 3 m³ može se bez naknade predati u reciklažno dvorište, a za količine veće od 3 m³ godišnje plaća se naknada prema cjeniku.

Osim korištenjem reciklažnog dvorišta, odvoz krupnog (glomaznog) otpada fizičkih osoba iz kućanstava u količini do 2 m³ omogućen je i putem KD Čistoća d.o.o.

Otpad se prikuplja bez naknade jednom godišnje na lokaciji obračunskog mjesta tih Korisnika, sukladno rasporedu KD Čistoća d.o.o., a za veće količine ili po zahtjevu tih Korisnika uz obvezu plaćanja cijene prema cjeniku davatelja usluge. Zahtjev za odvoz glomaznog otpada prema KD Čistoća d.o.o. Rijeka s područja Općine Viškovo može se podnijeti ispunjavanjem zahtjeva za odvoz glomaznog otpada te slanjem.

Glomazni otpad je zabranjeno odbacivati u okoliš, ostavljati na ulicama ili uz spremnike za otpad!

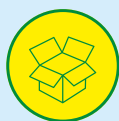
Za sva pitanja vezana uz odvoz glomaznog otpada i pomoć pri popunjavanju obrasca dostupan je telefon: (051) 374 730, a iše informacija dostupno je na:

<https://www.cistoca-ri.hr/djelatnost/odrzavanje-cistoce/glomazni-otpad/viskovo>

Krupni (glomazni) otpad i zeleni otpad od pravnih i fizičkih osoba - obrtnika može se predati u reciklažno dvorište ili po zahtjevu tih Korisnika na obračunskom mjestu, uz odgovarajuću prateću dokumentaciju sukladno propisima te **uz obvezu plaćanja naknade** prema cjeniku davatelja usluge.

DOBRO JE ZNATI...

OTPADNI PAPIR I KARTON

Papir se izrađuje od celuloznih vlakana koja se nalaze u drvetu, a za čije je dobivanje potrebno utrošiti veliku količinu prirodnih sirovina, vode i energije.

Papir i karton čine najveći postotak otpada koji nastaje u kućanstvima, školama i uredima, a uglavnom se sastoji od uredskog papira, novina, časopisa, knjiga, proizvoda za pakiranje i kartonskih kutija. Papir je vrijedna sirovina koju je moguće reciklirati četiri do šest puta čime se štedi voda, energija i sprječava se uništavanje šuma.

OTPADNI METAL

Metal se proizvodi od prirodnih sirovina - ruda, koje čine znatan dio prirodnog bogatstva čije se zalihe nerazumnim trošenjem iscrpljuju. Metalni otpad predstavlja veliki potencijal za ponovno iskorištenje, a nalazimo ga u metalnoj ambalaži, bijeloj tehnici, video i audio tehnici, baterijama, kabelima i sl. Odvojenim prikupljanjem metalnog otpada čuvaju se prirodni resursi, smanjuje se potrošnja struje, kemikalija i vode pri proizvodnji, smanjuje se količina otpada i daje doprinos očuvanju okoliša.

OTPADNO STAKLO

Za proizvodnju staklene ambalaže koriste se velike količine energije te prirodnih sirovina - kvarcnog pijeska, vapnenca i sode. Otpadno staklo ima mogućnost potpunog recikliranja bezbroj puta te je stoga jedan od prioritarnih materijala kod odvojenog prikupljanja. Recikliranjem 1 tone staklenog ambalažnog otpada osigurava se ušteda sirovina (700 kg kvarcnog pijeska, 200 kg vapnenca i do 180 kg sode) i energije (do 30 m³ prirodnog plina, 950 kWh električne energije).

OTPADNA PLASTIKA

Plastika je materijal dobiven iz nafte, zemnog plina i ugljena. Plastika se danas koristi u gotovo svim gospodarskim granama, a naročito kao sirovina za proizvodnju ambalažnih i drugih proizvoda koje svakodnevno koristimo. Vrijeme razgradnje proizvoda od plastičnih materijala iznosi od 100 do 1000 godina te stoga recikliranjem plastike pomažemo očuvanju okoliša, ali i štitimo prirodne resurse nafte i zemnog plina.

OTPADNI TEKSTIL

Tekstil je materijal napravljen od vlakana biljnog ili životinjskog porijekla (pamuk, vuna) ili umjetnog porijekla dobiven kemijsko-tehnološkim postupcima najčešće od drvene pulpe ili petrokemijskih proizvoda dobivenih iz nafte ili prirodnog plina. Tekstil čini 2-4% ukupnog otpada, a odvojenim sakupljanjem, odnosno recikliranjem doprinosimo zaštiti okoliša i očuvanju vrijednih prirodnih resursa. Korišteni tekstilni materijali imaju velike mogućnosti ponovne upotrebe, ali i recikliranja pri čemu se mogu proizvesti krpe za razne namjene, zvučna i toplinska izolacija u građevinarstvu, unutarnje obloge u autoindustriji te punjenja za madrace u industriji namještaja i sl.

KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koja se zbog volumena i/ili mase mora posebno prikupljati. Glomazni otpad iz kućanstva čine namještaj, podne obloge, kupaonska oprema, kuhinjska oprema, vrtna oprema te ostali glomazni otpad kao što su rolete, prozori, radijatori i sl. Veliki dio glomaznog otpada čine vrijedne sirovine koje, ukoliko se izdvoje, predstavljaju vrijednu sirovinu za oporabu.

BATERIJE I AKUMULATORI

Stare i istrošene baterije (akumulatore) ne smije se miješati i odlagati zajedno s kućnim (komunalnim) otpadom jer sadrže opasne teške metale poput žive, olova, kadmija koje mogu zagaditi okolinu i naštetiti ljudskom zdravlju. S obzirom da se većina otpadnih baterija (akumulatora) klasificira kao opasni otpad, zahtijevaju poseban način zbrinjavanja. Glavna prednost recikliranja baterija jest smanjenje primarne proizvodnje materijala i energenata, te emisije žive, olova i kadmija u prirodu.

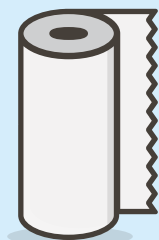
ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA

Električni i elektronički otpad sadrži mnoge štetne tvari za zdravlje ljudi i okoliš te ga stoga nije dozvoljeno odlagati zajedno s ostalim otpadom iz domaćinstva, već ga je potrebno izdvojiti. Također, sadrži i vrijedne komponente kao što su metali i plastika koji se mogu reciklirati. Pod električnom i elektroničkom opremom smatraju se veliki i mali kućanski uređaji, oprema informatičke tehnike (IT) i oprema za telekomunikacije, rasvjetna oprema, električni i elektronički alati, igračke, oprema za razonodu, sportska oprema i sl.

Znamo li što se događa s otpadnim tvarima i predmetima koje nismo ispravno prikupili?

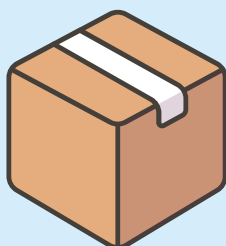
Ukoliko završe na odlagalištu ili, još gore, odbačeni u prirodu, trebali bi im ovoliko vremena da bi se razgradili:

2 – 4 tjedna

2 mjeseca

2 mjeseca

1 – 5 godina

1 – 5 godina

50 godina

200 godina

više od
400 godina

Usvojimo dobre navike!

Smanjimo količinu otpada, ponovno upotrijebimo stvari kada je to moguće, reciklirajmo otpad koji nastane, jer na taj način čuvamo okoliš i štedimo energiju!

Oko **400 kg**

prosjeck količine otpada koju svaki građanin proizvede u godinu dana

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga
razvoja i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Projekt „Viškovo reciklira“ je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda te se provodi u sklopu Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“

Europska unija
Zajedno do fondova EU

OPĆINA
VIŠKOVO

